

ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

วิสวะ ผลทอง¹

รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียนและการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลกับโรงเรียนทั่วไป 2) ศึกษาข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครู จำนวน 278 คน จาก 56 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำแนก เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 97 คน และครูจำนวน 181 คน

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดย ด้านการนำหลักสูตร ไปใช้ให้เกิดการบูรณาการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ส่วน ด้านการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ส่วนผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมื่อจำแนกตามการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล มีภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สำหรับข้อเสนอแนะและแนวทาง ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สำคัญคือ 1) ผู้บริหารโรงเรียนควรปรับเปลี่ยนกระบวนการคิดในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) สร้างความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างโรงเรียน ท้องถิ่น มหาวิทยาลัย สถานประกอบการ และองค์กรระหว่างประเทศให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ 3) ส่งเสริมให้โรงเรียนสร้างนวัตกรรม สื่อและวิจัยเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่เป็นเลิศ

¹ นักศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Academic Leadership in the 21st Century of Secondary School Administrators Under the Office of Secondary Educational Service Area 1

Mr. Wisava Phonkong*

Associate Professor Dr. Kla Tongkow**

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) Study and compare the use of Academic Leadership in the 21st century of secondary school administrators under the Office of Secondary Educational Service Area 1 academic year 2001 classified by school size, location and project participation of the school 2) Study the suggestions and development with regarding Academic Leadership in the 21st century of school administrators. The sample are administrators and teachers of school under the Office of Secondary Educational Service Area 1 287 person from 97 school administrators under the Office of Secondary Educational Service Area 1 was from obtained by multi-step randomization classified as Leaderships 97 person and teachers 181 person.

The results of the research revealed The academic leadership in the 21st century of the secondary school administrators under the Office of Secondary Educational Service Area 1, in overall and in each aspect, were at a high level. By the aspects income of curriculum implementation to achieve integration with the highest mean. Next on is the creation of learning networks. For performance nce of achievement aim at has the lowest averag as at a very high level. The results of comparison of using academic leadership of secondary school classified by school size, location revealed The academic leadership in the 21st century of the secondary school administrators in overview the statistical significance was at the level of .01 is based on the assumption. The result of comparison of academic leadership in the 21st century of secondary school administrators Under the Office of Secondary Education Service Area 1, classified by participation in International standard school found Secondary school participating and not participating in International standard school project that it was not different that did not conform to the hypothesis. For suggestions and method for developing Academic Leadership in the 21st Century of Secondary School Administrators that important. 1) School administrators should adjust their thinking processes to develop academic leadership in learning skills in the 21st century. 2) Create academic cooperation between local schools, universities, and establishments international organizations to participate in educational management and 3) Encourage schools to innovate media and research for excellent learning management.

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

รูปแบบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีลักษณะเป็นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียนด้วยกัน โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ช่วยในการเรียนการสอน ดังนั้น ทักษะด้าน ICT จึงมีความสำคัญมากสำหรับครูที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการให้สิ่งแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคดิจิทัล รวมถึงประโยชน์จากเทคโนโลยีในการพัฒนาทักษะที่จำเป็น ในศตวรรษที่ 21 ให้กับนักเรียน เช่น ระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยยึดภารกิจและพื้นที่ปฏิบัติงานเป็นฐานด้วยระบบ DLIT และ DLTV ทำให้ครูไม่ต้องทิ้งชั้นเรียนเพื่อเข้าระบบการอบรม ซึ่งเป็นผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง โดยการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาจะต้องอาศัยความร่วมมือพลังจากบุคคลทุกฝ่าย จำเป็นต้องสร้างวัฒนธรรมการพัฒนาให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และจุดเน้นที่ควรพัฒนาให้อยู่ที่คุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ถือเป็นกลไกหลักสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมและเป็นผู้ดำเนินการดำเนินงาน (การณ สกฤต ประดิษฐ์, 2559) โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นองค์กรที่จะนำนโยบายดังกล่าวสู่การปฏิบัติ ซึ่งแนวนโยบายนี้จะสำเร็จเป็นรูปธรรมได้ต้องอาศัยทักษะภาวะผู้นำแห่งศตวรรษที่ 21 ในการนำพาสถานศึกษาของตนให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายนั้น

จากการศึกษาวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เพื่อศึกษาภาพการจัดการศึกษาไทย ในอนาคต 10-20 ปี พบบทสรุปที่น่าสนใจว่า สังคมโลกในอนาคตจะส่งผลกระทบต่อสังคมไทยเป็น 3 ลักษณะ คือ สังคมแข่งขันที่ใช้ความรู้เป็นพื้นฐานของการพัฒนาและแข่งขันเป็นสังคมในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ สังคมมนุษย์ชน ซึ่งจะได้รับความสำคัญมากขึ้นในสังคมไทยจากการบังคับใช้กฎหมายที่มีความชัดเจนเพิ่มมากขึ้น และสังคมพอเพียง จากสภาวะการแข่งขันและวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่จะต่อเนื่องในอนาคต ทำให้สังคมไทยต้องหันไปให้ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พินสุดา สิริธรงค์, 2555, น. 15-18)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคไร้พรมแดนแม้ว่าจะมีการเคลื่อนไหวระดับชาติเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาแห่งศตวรรษที่ 21 จะมีมาแล้วตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2553 ด้วยการจัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยม โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมีการประชุมทางวิชาการ บทความข้อเขียนเกี่ยวกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการขาดแคลนแรงงานทักษะขั้นสูงซึ่งกำลังกลายเป็นแนวโน้มสำคัญของโลก แต่การเคลื่อนไหวในเรื่องดังกล่าวขาดความต่อเนื่องอย่างจริงจังของทุกฝ่าย การไม่มีเจ้าภาพองค์กรที่เป็นหลักในการประสานงานและดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจังถือเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน การอยู่นิ่งเฉย การทำแบบเดิม ๆ ตามที่เคยชิน การรอรับนโยบายจากเบื้องบนแต่ฝ่ายเดียว ขณะที่การเมืองการปกครองไม่มีเสถียรภาพล้วนสร้างความเสียหายต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศ ส่งผลให้ประเทศชาติขาดศักยภาพในการแข่งขันและเสียผลประโยชน์ การเริ่มต้นในวันนี้อาจเข้าไปติดแต่ยังไม่สายเกินไปที่จะลงมือทำ โดยผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับในฐานะ ผู้มีอำนาจขององค์กรจะต้องตัดสินใจดำเนินการให้แผนยุทธศาสตร์และภารกิจของสถานศึกษาที่

ตนรับผิดชอบ มีการสร้างคุณภาพสำหรับอนาคตบนพื้นฐานของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และติดตามกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง (รศสุคนธ์ มกรมณี, 2555, น. 38-40) การศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จะต้องให้ความสำคัญ ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นอาชีพหนึ่งที่ต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีอยู่ 5 ด้าน ดังนี้ 1) การปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการทักษะสังคมและทักษะชีวิต 3) การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดการบูรณาการ 4) การนำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อส่งเสริม การใช้หลักสูตร 5) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 เพื่อเป็นข้อมูล ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ขนาดโรงเรียนและการเข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ที่มีข้อมูลพื้นฐานต่างกัน มีภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน

1.4 ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ด้วยการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ใช้ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประชากรในการศึกษา คือ ผู้บริหาร โรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 56 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธี การสุ่มแบบหลายขั้นตอน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียนจำนวน 97 คน และครูจำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อคำถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ข้อคำถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นคำถาม ปลายปิดแบบมาตรประมาณค่าจำนวน 29 ข้อ และข้อคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบให้ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนา

ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

การเก็บและรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ในระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม 2562 ถึงวันที่ 28 มิถุนายน 2562 แบบสอบถามส่งไปทั้งหมดจำนวน 278 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 211 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 76 จากนั้นจึงนำแบบสอบถาม ไปตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟอ "Scheffe's Method" สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากนั้นจึงนำไปสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครู จำนวน 21 คน จาก 3 โรงเรียน แล้วนำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

1.5 สรุปผลการวิจัย

1.5.1 ผลการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อตอบวัตถุประสงค์ 3 ข้อ มีรายละเอียดดังตารางที่ 1-4

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวนเป็นรายด้าน (n=211)

การใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1.	การปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.89	0.57	มาก	5
2.	การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการทักษะสังคม และทักษะชีวิต	3.92	0.58	มาก	4
3.	การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดการบูรณาการ	3.98	0.61	มาก	1
4.	การนำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร	3.93	0.60	มาก	3
5.	การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	3.96	0.69	มาก	2
เฉลี่ยรวม		3.94	0.54	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและรองลงมา ได้แก่ การนำหลักสูตรไปใช้ให้

เกิดการบูรณาการ ($\bar{X} = 3.98$) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.96$) และการนำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 3.93$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวการณ์ทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำนวนตามตำแหน่ง ของผู้ให้ ข้อมูลขนาดโรงเรียนและการเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (n = 211)

ภาวการณ์ทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้าน	ตำแหน่ง		t	ขนาดโรงเรียน						การเข้าร่วมโครงการของโรงเรียน				
	ผู้บริหาร			ขนาดกลาง (n = 52)		ขนาดใหญ่ (n = 76)		ขนาดใหญ่ พิเศษ (n = 83)		โครงการ โรงเรียน มาตรฐาน สากล (n=132)		โรงเรียนทั่วไป (n=79)		t
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
	4.13	0.55		3.84	0.56	3.72	0.58	4.06	0.46	3.87	0.59	4.01	0.45	
1. การปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.13	0.55	3.84	0.56	3.72	0.58	4.06	0.46	12.00**	3.87	0.59	4.01	0.45	
2. การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการทักษะสังคมและทักษะชีวิต	4.24	0.57	3.85	0.56	3.86	0.64	4.02	0.49	3.41**	3.89	0.60	4.08	0.50	-2.36
3. การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดกระบวนการ	4.12	0.69	3.95	0.58	4.01	0.60	4.05	0.53	8.48**	3.96	0.63	4.08	0.47	-1.34
4. การนำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร	4.24	0.59	3.86	0.59	4.10	0.42	3.93	0.42	13.82**	3.90	0.64	4.05	0.41	-1.59
5. การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้	4.12	0.59	3.29	0.71	3.88	0.75	4.14	0.57	11.84**	3.94	0.73	4.04	0.46	0.89
เฉลี่ยรวม	4.17	0.51	3.88	0.53	3.86	0.58	4.07	0.42	10.03**	3.91	0.63	4.05	0.45	1.56

หมายเหตุ ** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบภาวการณ์ทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง ของผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหาร โรงเรียนและครู พบว่า ในภาพรวมผู้บริหาร โรงเรียนและครู มีกรรับรู้เกี่ยวกับภาวการณ์ทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตาม

สมมติฐานการวิจัยที่ต่าง ๆ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร วิทยาลัยนวมัยศึกษาในด้านการปฏิบัติงาน ที่มุ่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านการ พัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการทักษะที่จำเป็นและทักษะวิชาชีพและด้านการใช้เทคโนโลยี ไปใช้เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตรของผู้บริหาร วิทยาลัยนวมัยศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ผู้บริหาร โรงเรียนและครูมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการนำหลักสูตร ไปใช้ให้เกิดการบูรณาการมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน ผู้บริหาร โรงเรียนและครูมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สำหรับผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามการเข้าร่วม โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลระหว่างโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล กับโรงเรียนทั่วไปหรือโรงเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน ผู้บริหาร โรงเรียนและครูมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 (n=211)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	แนวทางในการพัฒนา	จำนวน
1. การปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			
1. ผู้บริหารควรมีการพัฒนาการปฏิบัติงาน ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร่วมกับผู้เรียน เครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเสนอแนวทางและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน มีส่วนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน	78	1. เชิญผู้เรียน เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วม กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	63
2. ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ทักษะของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21 และทฤษฎีแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management RBM) มาใช้เพื่อ บริหาร โรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ	71	2. ผู้บริหารศึกษาหาความรู้การปฏิบัติงาน ที่ มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ทักษะของ ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และทฤษฎีแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์(Result Based Management RBM) มา ใช้เพื่อบริหารสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ	43
3. ผู้บริหารควรมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่อาชีพ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู ให้ครูมีเวลาเตรียมการ จัดการเรียนรู้อ	45	3. สร้างแรงบันดาลใจในการบริหาร โรงเรียน รูปแบบการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21	57

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	แนวทางในการพัฒนา	จำนวน
4. ผู้บริหารควรส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรม ในการปฏิบัติงานและการทำงานเป็นทีมแก่บุคลากรทางวิชาการ ให้ตระหนักถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ	39	4. จัดกิจกรรมการสร้างวัฒนธรรม ในการปฏิบัติงาน การทำงานเป็นทีม แก่บุคลากรทางวิชาการและติดตาม ประเมินผลเพื่อนำผลมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	37
2. การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการทักษะสังคมและทักษะชีวิต			
1. ผู้บริหารควรมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น โดยเน้น การบูรณาการด้านทักษะสังคมและทักษะชีวิตตามบริบทของท้องถิ่น	56	1. เชิญให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป้าหมาย ความต้องการในการพัฒนาผู้เรียน ด้านทักษะสังคม และทักษะชีวิต	44
2. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการทักษะสังคมและทักษะชีวิตร่วมกับชุมชน	56	2.เชิญชุมชนมาร่วมพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการทักษะสังคมและทักษะชีวิต	58
3. ควรมีนโยบายเกี่ยวกับการบูรณาการ ด้านทักษะสังคมและทักษะชีวิตที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	77	3. จัดกิจกรรมส่งเสริมการบูรณาการทักษะสังคมและทักษะชีวิตที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และมุ่งเน้น การแก้ไขปัญหาของผู้เรียนเป็นสำคัญ	68
3. การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดการบูรณาการ			
1. การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดการบูรณาการ ผู้บริหารควรมีการวางแผนการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน มีการเตรียมความพร้อมและจัดเตรียมบุคลากร	62	1. จัดอบรมพัฒนาครูในการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดการบูรณาการและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดรูปแบบการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ระหว่างรายวิชาและระหว่างหน่วยการเรียนรู้	92
2. ผู้บริหารควรมีนโยบายการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทุกรายวิชาที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	49	2. จัดกิจกรรมทางวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทุกรายวิชาที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	51

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	แนวทางในการพัฒนา	จำนวน
4. การนำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร			
1. ผู้บริหารควรมีการพัฒนาครูและบุคลากร ให้มีความรู้ และทักษะในการสร้างสื่อในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์อย่างมีคุณภาพ	86	1. จัดกิจกรรมการสร้างสื่อ ในการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ การใช้แพลตฟอร์ม (Platform) ในการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	82
2. ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในด้านการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร	81	2. เข้าร่วมกิจกรรมด้านการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร เพื่อนำความรู้ และประสบการณ์มาพัฒนาผู้เรียน	75
5. การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้			
1. ผู้บริหารควรมีการวางแผนการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางวิชาการร่วมกับ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถานประกอบการ สมาคม ท้องถิ่น การศึกษา มูลนิธิทางการศึกษาและมหาวิทยาลัย	74	1. จัดกิจกรรมให้องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถานประกอบการ สมาคม ท้องถิ่น การศึกษา มูลนิธิทางการศึกษาและมหาวิทยาลัย ให้มีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายร่วมกัน	64
2. ผู้บริหารควรมีการประสานงานและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสหวิทยาเขตแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ ในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางวิชาการ	51	2. ศึกษาดูงานหน่วยงานทางการศึกษา ที่มีเครือข่ายทางด้านวิชาการที่เป็นเลิศ เพื่อนำมาพัฒนาเครือข่าย	61
3. ผู้บริหารควรมีการสร้างผู้นำและผู้ตามในการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ	74	3. จัดกิจกรรมสร้างผู้นำและผู้ตามในการสร้างเครือข่ายทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	58

1.6 การอภิปรายผล

ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1) จากผลการศึกษาซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ภาวะผู้นำด้านการปฏิบัติงาน ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยการใช้ภาวะผู้นำต่ำที่สุด แต่ยังคงอยู่ในค่าเฉลี่ยระดับมาก ซึ่งข้อค้นพบนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีทักษะพื้นฐานทางการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่เพียงพอ

จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนไม่สามารถใช้ภาวะผู้นำด้านการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เป็นไปตามหัวใจสำคัญของกระบวนการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์อยู่ที่องค์กรจะต้องมีการจัดระบบการตรวจวัดผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน โดยมีตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (Key Performance Indicators : KPIs) และระบบการรายงานผลการดำเนินงานสำหรับใช้เครื่องมือในการตรวจสอบ กำกับ ติดตามระบบงาน (ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล 2554, น.8) การที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 มีภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ด้านการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยการใช้ภาวะผู้นำต่ำที่สุดแต่ยังอยู่ในค่าเฉลี่ยระดับมาก อาจมีสาเหตุมาจาก ผู้บริหารโรงเรียน ไม่มีการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการจัดทำข้อตกลง กำหนดค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เพื่อให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้รับรู้ถึงเป้าหมายในการดำเนินงานของโรงเรียน การสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกของโรงเรียน การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน การจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การประเมินติดตามตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำผลการปฏิบัติงานมาปรับปรุงและแจ้งผลการประเมินและติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ พร้อมทั้งจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญไว้อย่างเป็นระบบและนำมาใช้ ในการตัดสินใจในการบริหารจัดการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพิ่มสูงขึ้น

2) จากผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย จำแนกตามตำแหน่ง ขนาด โรงเรียนและการเข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งพบว่า ในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งการจำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน มีการใช้ภาวะผู้นำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่การเข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากลกับโรงเรียนทั่วไปมีการใช้ภาวะผู้นำในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จากข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่าตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการรับรู้ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (วินัย ป้อมดำ 2558) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์เขต 3 : กรณีศึกษา โดยมีผลการวิจัยสรุปได้ว่าผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 3 : กรณีศึกษา เมื่อมีตำแหน่งต่างกันมีการรับรู้โดยภาพรวมแตกต่างกัน การที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 มีภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียนมีการใช้ภาวะผู้นำแตกต่างกัน อาจมีสาเหตุมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนแต่ละขนาดโรงเรียนมีภาวะผู้นำในการริเริ่มการใช้นวัตกรรม ในการจัดการเรียนรู้อารมณ์ทัศนในการจัดการศึกษา การจัดทำโครงการวิชาการ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งนำมาใช้ในงานวิชาการแตกต่างกัน ศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนางานวิชาการและการส่งเสริมการนำผลการวิจัยมาพัฒนาผู้เรียน

1.7 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ภาวะผู้นำด้านการปฏิบัติงาน ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยการใช้ภาวะผู้นำต่ำที่สุด แต่ยังอยู่ในค่าเฉลี่ยระดับมาก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.7.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ควรมีนโยบายหรือจุดเน้น ด้านการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสู่การประกอบอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ ลดภารกิจที่ไม่จำเป็นในการปฏิบัติงานวิชาการ ส่งเสริมให้โรงเรียนริเริ่มนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice : BP) ส่งเสริมความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างโรงเรียน มหาวิทยาลัย สถานประกอบการและให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2) ผู้บริหารโรงเรียนควรปรับเปลี่ยนกระบวนการและวิธีคิดในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำในการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ โดยมีการออกแบบการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมทางวิชาการให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ

1.7.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลมีการใช้ภาวะผู้นำด้านการนำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตรมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนนับว่าเป็นบุคคลสำคัญ ในการขับเคลื่อนให้ครูมีความตระหนักถึงภาวะผู้นำทางวิชาการ ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีการสนับสนุนด้านงบประมาณและการพัฒนาครูในทุกด้านเพื่อก้าวสู่ศตวรรษที่ 21

2) จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผู้บริหารโรงเรียนมีการใช้ภาวะผู้นำด้านการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการพัฒนาการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร่วมกับผู้เรียน เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเสนอแนวทางและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และทฤษฎีแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management RBM) มาใช้เพื่อบริหาร โรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารควรมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่อาชีพ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู ให้ครูมีเวลาเตรียมการจัดการเรียนรู้ ลดภาระงานอื่นที่ไม่จำเป็นและพัฒนาผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารควรส่งเสริม

การสร้างวัฒนธรรมในการปฏิบัติงานและการทำงานเป็นทีมแก่บุคลากรทางวิชาการ ให้ตระหนักถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรมีการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาในช่วงกลางศตวรรษที่ 21 ช่วงปลายศตวรรษที่ 21 หรือทำการวิจัยทุก ๆ 10 ปี เนื่องจากเทคโนโลยี และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา ดังนั้นภาวะผู้นำทางวิชาการ ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาอาจเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลา

2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 จำแนกตามการเข้าร่วมโครงการ ของโรงเรียน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากลกับผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนทั่วไปมีภาวะผู้นำในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นควรมีการศึกษาในเชิงลึกในเรื่องคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล

3) ควรมีการนำประเด็นที่ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาไปใช้ประโยชน์สำหรับศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านอื่น ๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

- การุณ สกุลประดิษฐ์. (2559) การประชุมสัมมนายกระดับคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21. วันที่ 25 มิถุนายน 2559 ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ ฯ จังหวัดเชียงใหม่ สืบค้น 7 มกราคม 2562, จาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=45774&Key=news2>.
- ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล. (2554). การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (RBM) = Results-based Management. กรุงเทพฯ : เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- พิณสุดา สิริธรงค์ศรี. (2555). ศึกษาภาพการจัดการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- รสสุคนธ์ มกรมณี. (2555). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาไร้พรหมแดน. บริหารการศึกษาคุณภาพสู่สากล กรุงเทพฯ ฯ พลัส พลัส กรีเอเทอร์.
- วินัย ป้อมคำ. (2558) ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 : กรณีศึกษา วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.